

**DOĞU KARADENİZ (Giresun Hinterlandı) ORMAN İÇİ KIR
YERLEŞMELERİNDE NÜFUS-TOPRAK İLİŞKİSİ AÇISINDAN
TARIM TOPRAKLARININ DURUMU**

Yrd. Doç. Dr. Ali YILMAZ*

GİRİŞ

Türkiye'de kırdan şehire göç artarak devam etmektedir. Kırların boşalması olarak da adlandırılan bu olay; bölgeler arasındaki iktisadi seviye bakımından dengesizlik nedeniyle, bölgelerarası bir karakter de kazanmıştır. Bu süreç içinde, Karadeniz Bölgesi'nin özellikle doğu bölümü göç veren alanların başında gelmektedir. Bu konuda yapılan çalışmalarda ortaya konulduğu gibi; Türkiye'de göçlerin sebebi genelde ekonomiktir.¹ Bu durumda söz konusu olan, şehirlerdeki "çekme", kırlardaki "itme" faktörleridir. Kır yerleşmelerinde, özellikle toprak azlığı, itme faktörünün asıl nedenidir. Kırdan, tarım topraklarının azlığının bir sonucu olan insan (nüfus)-toprak arasındaki dengenin bozulması olayı, yerleşmelerin nüfuslarının artmasıyla, daha belirgin hale gelmiştir. Toprak azlığı ve bunun sonucu olarak nüfus-toprak arasındaki dengesizlik özellikle orman içi kır yerleşmelerinin ortak problemidir.

Bu çalışmada konu edilen, Giresun hinterlandı orman içi kır yerleşmeleri de bu dengesizliğin ve getirdiği problemlerin yoğun olarak yaşandığı alanlardır. Toprağın miktar olarak azlığının yanısıra, olumsuz iklim şartları ve toprak özellikleri nedeniyle, tarım belli ürünlerle sınırlı kalmakta ve verim önemli ölçüde düşmektedir. Bu ise; toprak yetersizliğini bir kat daha arttırmaktadır.

Bu makalede, Doğu Karadeniz'de, Giresun Dağları kuzey yamaçlarında dağılmış 53 orman içi kır yerleşmesinde (Harita 2 ve Tablo 1) tarım toprakları, nüfus-toprak ilişkisi açısından çeşitli yönleriyle ele alınmıştır. Orman içi kır yerleşmelerinin bir kısmında yaptığımız gözlem ve

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fak. Coğrafya Bl. Öğretim Üyesi

¹ E. TÜMERTEKİN (1968). Türkiye'de İç Göçler. İst. Üniv. Coğr. Ens. Yay. No:54
(1973). Türkiye'de Şehirleşme ve Şehirsel Fonksiyonlar. İst. Üniv.
Coğ. Ens. Yay. No: 72 İstanbul.

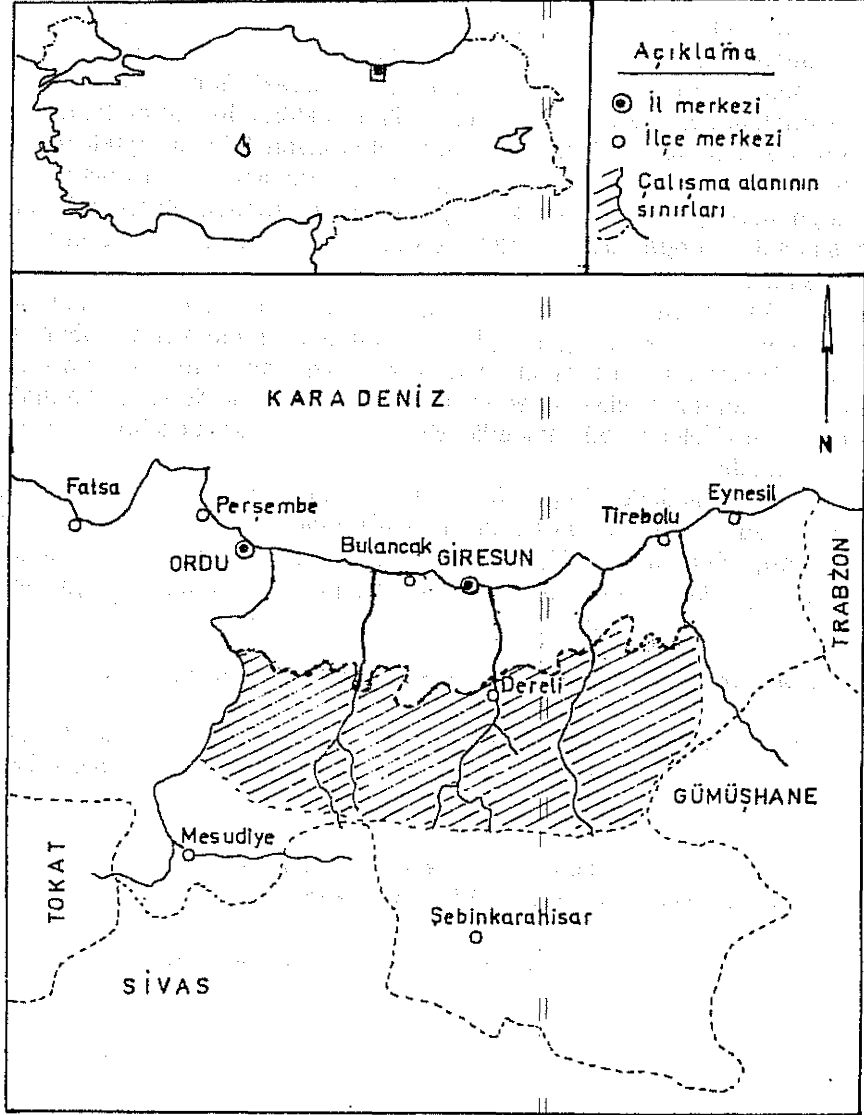
R. KELEŞ (1961). Şehir ve Bölge Planlaması Bakımından Şehirleşme
Hareketleri Ankara Üniv. S.B.F. Yay. Ankara

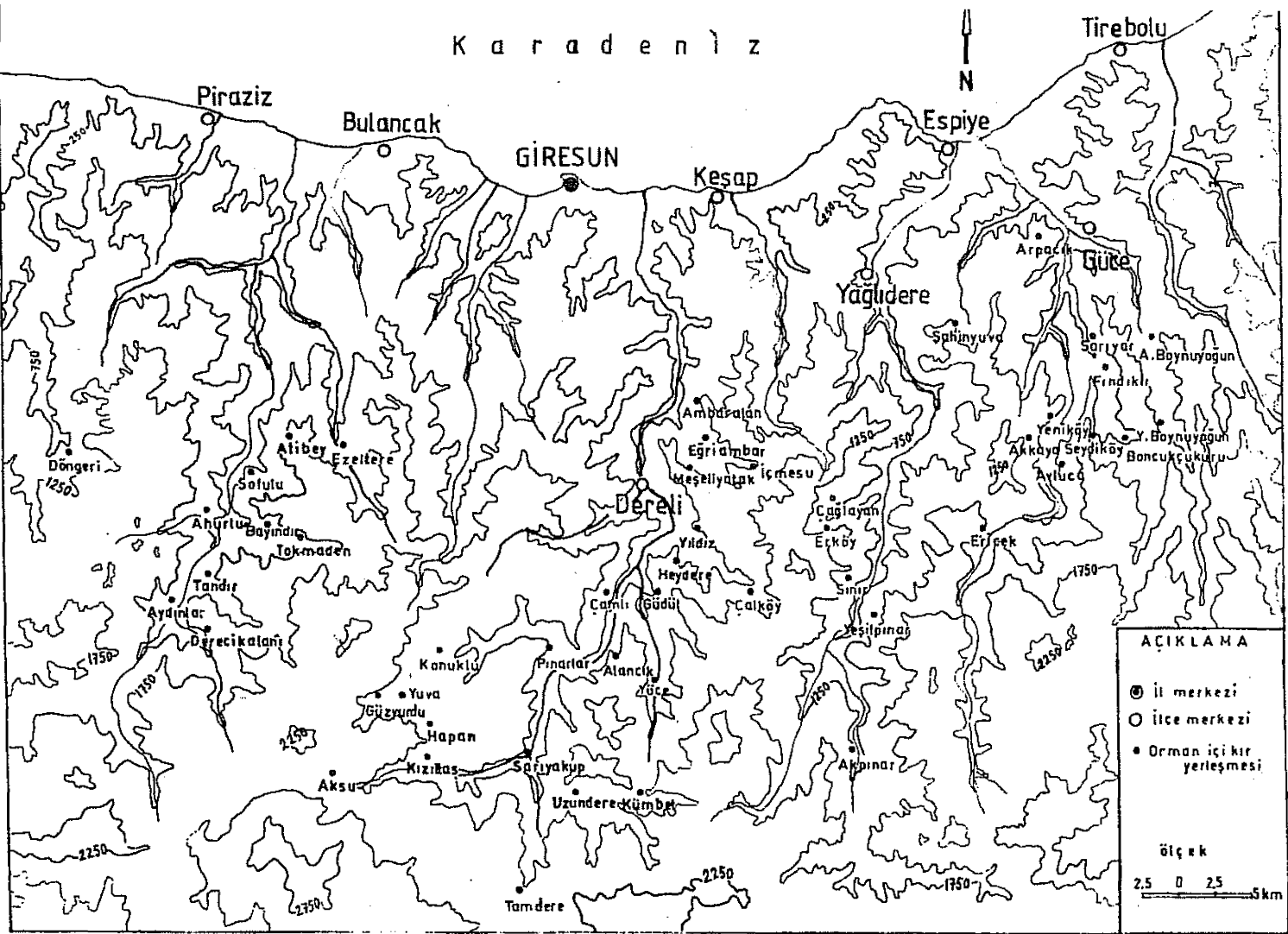
Ü. SERGÜN (1977). Türkiye'de Nüfus Artışı ve Sorunları. İst. Üniv.Coğ. Ens.
Dergisi. No: 20-21

İ. ŞANLI, Y. ÜNAL, İ. KILIÇARSLAN (1976). Internal Migration and Metropolitan
Development in Turkey. İst.

incelemelerin, Giresun Orman Bölge Müdürlüğü Or-köy şubesinin 1990-91 yılları içinde yaptığı envanter çalışmalarında elde ettiğimiz istatistiki bilgiler bu makalenin esasını teşkil etmiştir.

Şekil 1: Lokasyon haritası

Tablo 1. Giresun Hinterlandı Orman İçi Kırsal Yerleşmeleri

<u>Yerleşme Adı</u>	<u>Yerleşme Adı</u>
Aydınlar (Bulancağ)	Kızıltaş (Dereli)
Derecikalanı "	Sarıyakup "
Tandır "	Tamdere "
Ezeidere "	Güzyurdu "
Ahurlu "	Konuklu "
Alıbey "	Pınarlar "
Bayındır "	Yuva "
Döngeri "	Arpacık (Espiye)
Sofulu "	Çalkaya "
Tokmaden "	Ericek "
Çalköy (Dereli)	Seydiköy "
Çamlı "	Şahinyuva "
Güdül "	Akkaya "
Heydere "	Avluca "
Yeşiltepe "	Yeniköy "
Yıldız "	Boncukçukuru (Güce)
Ambaralan "	Düzçukur "
Eğriambar "	Fınnlı "
İçmesu "	Sarıyar "
Meşelyatak "	A. Boynuyoğun (Tirebolu)
Kümbet "	Y. Boynuyoğun "
Uzundere "	Çağlayan (Yağlıdere)
Sınır "	Yeşilpınar "
Yüce "	Akpınar "
Aksu "	Soğukpınar (Görel)
Alancık "	Erköy (Keşap)
Hapan "	

Nüfus-toprak ilişkisi açısından, tarım topraklarının durumunun ele alındığı bu çalışmada, tarım topraklarının azlığı, yetersizliği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Olayın nüfus göçü ile ilgili boyutunun ortaya konulması amaçlanmamıştır. Zaten göç olayı, ayrı bir çalışmaya konu edilecek kadar önem ve büyüklük arz etmektedir. Bu nedenle orman içi kır yerleşmelerinden başka alanlara yapılan daimi göçlerden bahsedilmediği gibi, geçici göçlere de, bu yerleşmelerdeki topraksız veya az toprağa sahip ailelerin, geçim kaynaklarının anlaşılmasına açıklık getirmek için kısaca değinilmiştir.

1. Tarım Topraklarının Oranı

Bütünüyle Giresun yöresinde, mevcut tarım alanlarının büyük bir kısmı kıyı şeridinde, kabaca 0-500 m. yükseltileri arasında kalmaktadır. Konumuzu teşkil eden orman içi kır yerleşmeleri ise; iç kesimlerde, genelde yüksek alanlarda yer almıştır. (Yaklaşık 650-1750 m yükseltileri arası)

Yörede, kıyıdan iç kesimlere doğru, yükselti artışına bağlı olarak denizin ılıman etkisi kaybolur ve iklim sertleşir. Bunun yanısıra, eğim değerlerinin yüksek oluşu, olumsuz, toprak şartları ve orman varlığı, tarım yapılabilecek alanları oldukça sınırlandırmıştır. Bu kesimde tarım toprakları, orman alanları içinde küçük parçalar halinde kalmıştır.

Giresun hinterlandı orman içi kır yerleşmelerinin, toplam arazi varlıkları içinde işlenen tarım arazisinin önemli bir yer tutmadığı görülür. İnceleme sahamız içinde kalan 53 orman içi kır yerleşmeleri ortalaması % 12,2'dir.

Yerleşmeler arasında bu oran; hiç tarım alanı bulunmayan (Kümbet Dereli), ile % 61 (Ambaralan-Dereli) arasında değişmektedir.

Yerleşmeler bu konuda bir ayırıma tabi tutulacak olursa, büyük bir kısmında, tarıma ayrılan toprakların oldukça düşük oranlarda olduğu görülür.

Tablo 2- Giresun Hinterlandı Orman İçi Kır yerleşmelerinde, tarım alanlarının toplam arazi varlığı içindeki oranı

Tarım toprağı oranı (%)	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61+
Yerleşme sayısı	19	17	10	5	2	4	1

Tabloda görüldüğü gibi mevcut 53 yerleşmeden 31'inde tarım alanları oranı % 20'nin altındadır. Yine yerleşmelerin % 77,3'lük bir kısmı % 30'un altında tarım alanına sahiptir. Başka bir ifade ile ancak 12 yerleşmede tarım alanı % 31 veya daha fazla orandadır.

Yerleşmelerin sahip oldukları tarım alanlarının oranları açısından dağılış itibariyle farklı alanları tespit etmek oldukça güçtür. Yanyana yer almış yerleşmelerde bile, oldukça farklı oranlardadır. Bununla birlikte, en düşük değerlere, Dereli güneyinde Aksu (% 3.4), Güzyurdu (% 6.2), Uzundere (% 6.3), Tamdere (% 7.2) yine Yağlıdere güneyinde Akpınar (% 0.5), Yeşilpınar

(% 5.0) gibi nisbeten yüksek kesimlerdeki yerleşmelerde rastlanır. Söz konusu yerleşmelerde mera alanları önemli yer tutmaktadır. Yayla sahalarına yakın bir konumda bulunan bu yerleşmelerde hayvancılık faaliyeti ön planda çıkmaktadır. Bunun yanısıra, yüksek oranda tarım arazisine sahip Ambaralan (% 61.0), Meşeliyatak (% 54.2), Heydere (% 58,5) gibi yerleşmelerin, Dereli ilçe merkezi çevresinde ve ulaşım ağı yakınında yer almış olmaları da dikkat çekicidir.

2. Tarım Topraklarının Mülkiyet İtibariyle Dağılımı

Daha önce ortaya konulduğu gibi, orman içi kır yerleşmelerinde tarım toprakları azdır. Bu toprakların mülkiyet itibariyle dağılımına bakıldığında; genelde küçük parçalar halinde işletilmekte oldukları görülür. Başka bir ifade ile; aile işletmeleri oldukça az miktarda toprağa sahiptir. Söz konusu yerleşmelerde, hanelerin sahip oldukları toprak miktarı itibariyle dağılımı aşağıdaki gibidir.

<u>Sahip olunan toprak miktarı (Da)</u>	<u>Hane sayısı</u>	<u>Toplam hane sayısı içindeki oranı (%)</u>
0 - 10	3791	50.8
11 - 25	2796	37.4
25 +	882	11.8
TOPLAM	7469	100

Kaynak: Giresun Orman Bölge Md. Or-köy envanterlerinden hesaplanmıştır.

Tabloda görüldüğü gibi, yerleşmelerdeki hane sahiplerinin yarısından fazlası (% 50.8) 0-10 dekar arası tarım arazisine sahiptir. Yine, hanelerin % 88.2 gibi büyük bir kısmının sahip olduğu tarım alanı 25 dekarın altındadır. 25 dekarın üzerinde toprağa sahip olanlar ise, ancak % 11.8 gibi küçük bir kesimdir.

Tarım topraklarının mülkiyeti aile işletmeleri ölçüsünde ele alınırsa, durum daha dikkat çekici hale gelir. Şöyleki: Bugün, geçmişteki kadar yaygın olmamakla birlikte, yörede erkek evlatların evlendikten sonra da baba evinden ayrılmayıp, baba-oğul veya kardeşler, aileleriyle birlikte aynı evde yaşadıkları, pederşahi bir aile sistemi mevcuttur. Bu sistemde; erkek evlatların evlenmesi durumunda, yeni evliler için ayrı bir ev yapmak yerine, genelde baba evinin genişletilmesi yoluna gidilmektedir. Bu durumda, bir hanede bir kaç ailenin birlikte yaşamaları söz konusudur. Nitekim, konu edilen orman içi kır yerleşmelerinin hepsinde hane sayıları ile aile sayıları arasında önemli farklılıklar vardır. Mesela; 134 haneli Bayındır (Bulancağ) köyünde 250 aile, 100 haneli Derecikalanı (Bulancağ) köyünde 180 aile, 250 haneli Yeniköy (Espiyeye) yerleşmesinde 320 aile, 167 haneli Gündül (Dereli) köyünde 270 aile, 197 haneli Aşağıboynuyoğun (Tirebolu) köyünde 300 aile yaşamaktadır.

Böylece; aile işletmelerinin gerçekte daha küçük tarım toprağına sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki tabloda seçilmiş bazı yerleşmelerde hane ve aile başına düşen tarım toprağı miktarları yer almaktadır.

Yerleşmelerin ayrı ayrı incelenmesinde, yine pek çok yerleşmede 0-10 dekar arası toprağına sahip ailelerin çoğunlukta olduğu görülür. Hanelerin sahip olduğu toprak büyüklüğü açısından farklı alanları tesbit etmek mümkündür. Genelde Dereli güneyindeki yerleşmelerde 11-25 dekar arası toprak işleyen haneler çoğunlukta (% 49.5). Bu kesimde 10 dekardan az toprağına sahip hanelerin çoğunlukta olduğu yerleşmeler; Çalköyü, Heydere, Yıldız, Güzyurdu ve Pınarlardır. Dereli güneyinde 25 dekardan fazla toprağına sahip hanelerin çoğunlukta olduğu tek yerleşme ise Kızıtaştır.

Tablo 4. Seçilmiş bazı yerleşmelerde hane ve aile başına düşen toprak miktarı.

Yerleşme adı	Toplam Tarım Alanı (Dekar)	Hane Başına Düşen Tarım Alanı	Aile Başına Düşen Tarım Alanı
Derecikalanı	5160	56.1	31.2
Tokmaden	1250	37.7	25.0
Yıldız	2265	14.2	6.9
Hapan	2685	71.1	40.1
Fırınlı	255	4.0	2.8
Erköy	1180	47.2	29.5
Seydiköy	1112.5	10.9	8.6
Güdü	4025	24.1	14.9
Ahurlu	2690	14.8	9.4
İçmesuyu	460	17.0	11.5
Akpınar	300	3.1	2.6
Y. Boynuyoğun	1600	7.1	4.9

Nisbeten daha alçak alanlarda; Espiye, Tirebolu, Güce ve Yağlıdere ilçeleri güneyinde yer alan orman içi kır yerleşmelerinin hemen tamamında, hanelerin çoğu 10 dekardan az tarım alanı işletmektedir. Bunlardan, Güce güneyinde Y. Boynuyoğun, Boncukçukuru, Düzçukur, Fırınlı, Sarıyar, ve Yağlıdere güneyinde Akpınar yerleşmelerinde hanelerin tamamı, 10 dekarın altında tarım toprağına sahiptir.

3. Topraksız yada az topraklı Aileler

Giresun hinterlandında yer alan orman içi kır yerleşmelerinde hiç tarım arazisine sahip olmayan Kümbet köyü dışında, topraksız aile tesbit edilmemiştir. Gerçekten ailelerin sahip oldukları tarım alanlarının az olmasına karşılık, topraksız aile bulunmaması, her ailenin azda olsa toprağı olması,

yörenin dikkat çekici bir özelliğidir. Karadeniz Bölgesi; Türkiye'de topraksız köylü ailelerinin en az (%4.3) bulunduğu bölgemizdir² Ancak burada şunu tespit etmek gerekir ki; orman içi kır yerleşmelerinde Kümbet köyü dışında topraksız aile bulunmamakla birlikte, ailelerin önemli bir kısmı az toprağa sahip olması nedeniyle, bir anlamda topraksızdır. Nitekim, bu yerleşmelerde yaşayan ailelerin yarıdan fazla bir kısmı (% 50.8) 10 dekardan az toprağa sahiptir. Tarım topraklarının yer almadığı Kümbet köyünde ise; orman dışı alanların tamamı otlak ve mera olarak kullanılmaktadır. Bu yerleşmede ailelerin geliri hayvancılık ve ormancılık yanında, yerleşme dışındaki işçilik gelirlerine bağlıdır.

Orman içi kır yerleşmelerinde kiracılık veya ortakçılık (yarırcılık) yapanlar yok denecek kadar azdır. Bütünüyle yörede, işletme büyüklüğü itibariyle ailelerin sahip oldukları araziye bakıldığında bu sistemlerin (ortakçılık, kiracılık vb.) önemsiz kalacağı fark edilir. Ancak köyde tarla ve bahçesi olupta, köy dışında yaşayanların bir kısmının, bu topraklarını ortakçıya verdikleri görülmektedir.

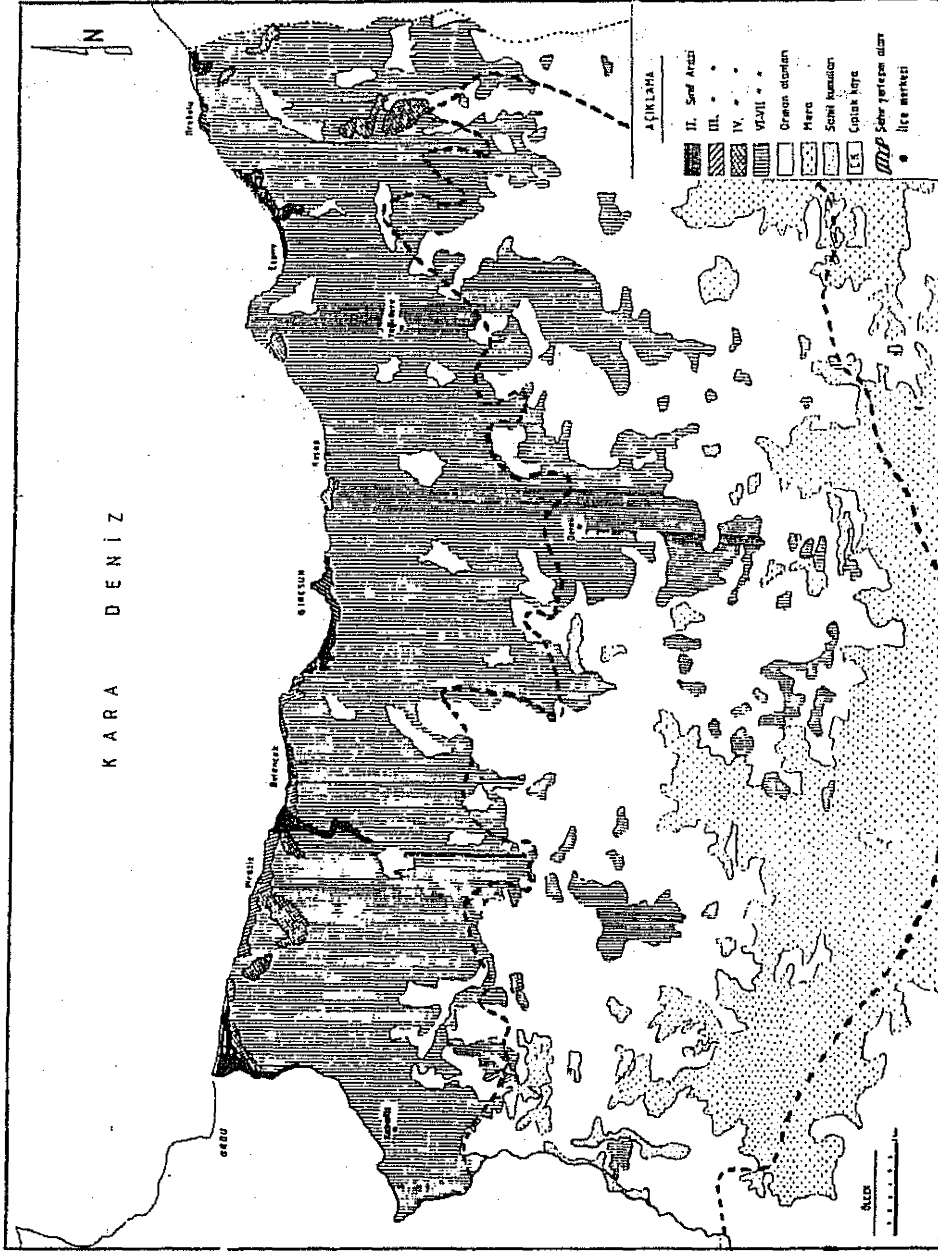
Orman içi kır yerleşmelerinde topraksız yada az miktarda toprağa sahip ailelerin geçimi; hayvancılık ve ormancılık yanısıra önemli oranda işçiliğe dayanır. İşçi olarak, yurdun batı kesimindeki büyük şehirlerimize, özellikle inşaat ve benzeri işlerde çalışmak üzere mevsimlik olarak gidilmesi (gurbetçilik) yaygındır. Bunun yanısıra fındık hasadı zamanında, kıyı kesiminde yaklaşık bir ay kadar fındık toplama işçisi olarak çalışılmaktadır.

4. Toprakların Tarıma Uygunluğu

Giresun hinterlandında yer alan orman içi kır yerleşmelerinin arazilerine, kaabiliyet sınıfları itibariyle bakıldığında mevcut arazilerin tamamına yakın bir kısmının işlemeli tarıma uygun olmadığı görülür. Nitekim tarıma en uygun topraklar olarak kabul edilen I. II. III. sınıf toprakları, yerleşmelerin sahip oldukları topraklar içinde bulunmamaktadır. (Bkz. Harita 3) İşlemeli tarım için; dik eğim, şiddetli erezyon gibi olumsuzluklar taşımakla birlikte, iklime adapte olmuş bahçe ve tarla bitkileri için kullanılabilir olan IV. sınıf araziler ise; yerleşmelerin toplam arazi varlıkları içinde ancak % 1.6 gibi çok düşük bir orandadır. Bunun dışındaki toprakların tamamı (% 98.4) işlemeli tarıma uygun olmayan VI., VII. ve VIII. sınıf topraklardır (Tablo 5).

² A. GÜRİZ (1971) "Kır Yerleşmelerinde Mülkiyet" TÜRKİYE: Coğrafi ve Sosyal Araştırmalar. Sh. 87-113. İst.

Harita 3. Orman İçi Kır Yerleşmelerinin Bulunduğu Sahada Tarım Topraklarının DeĐer Sınıfları ve Orman Alanlarının Dağılışı.

Not: Bu haritanın yapımında 1/100,000 ölçekli topoğrafya haritalarında ve Ordu, Giresun illeri toprak kaynağı envanter haritalarından yararlanılmıştır

Tablo 5- Orman İçi Kır yerleşmelerinde Toprakların kaabiliyet sınıfları itibarıyla dağılımı ve miktarları
(Dekar)

Arz. Sınıf	miktar	%'si	Arz. Sınıf.	miktar	%'si
I	-----	-----	V	-----	-----
II	-----	-----	VI	428262	32.1
III	-----	-----	VII	875056	65.7
IV	21850	1.6	VIII	8160	0.6

Tablodaki değerler, yerleşmelerin toplam arazi varlığını ifade etmektedir. Yerleşmelerdeki tarım alanlarının hangi kaabiliyet sınıfı topraklardan meydana geldiği hakkında ise, yeterli verilere sahip değiliz. Ancak iyimser bir düşünce ile IV. sınıf arazilerin tamamının tarıma açılmış olabileceği düşünülse bile, bunun da toplam 182007 dekar olan tarım alanı içindeki oranı ancak % 12.0 olmaktadır. Geriye kalan % 88.0'lik kısmı ise, tarıma uygun olmayan VI. VII. ve VIII. sınıf topraklar olduğu anlaşılır. Dolayısıyla orman içi kır yerleşmelerinde yeni alanların tarıma açılması açısından herhangi bir potansiyel yoktur.

Tarım yapabilecek tek arazi olan IV. sınıf topraklar ise; yerleşmelerin pek çoğunda bulunmamaktadır. Sadece 12 yerleşmede, küçük parçalar halinde yer almıştır. Bunlar; Aydınlar (3280), Tandır (1280), Ahurlu (3690), Bayındır (800), Tokmaden (880), Soğukpınar (2880), Uzundere (560), Yüce (1080), Tamdere (2640), Avluca (1440), Erköy (320), Yeşilpınar (680) yerleşmeleridir. Geriye kalan 41 yerleşmede, tarım yapılan alanların tamamı VI., VII. ve VIII. sınıf topraklardan meydana gelmektedir. Görüldüğü gibi orman kır içi yerleşmelerinde, üzerinde tarım yapılan toprakların büyük bir kısmı tarıma uygun değildir. Bu ise, tarımsal üretim açısından, büyük oranda verim düşüklüğüne sebep olmaktadır.

5. Tarım Topraklarının Kullanımı

Giresun hinterlandı orman içi kır yerleşmelerinin bulunduğu kesimde yükselti artışına bağlı olarak, sertleşen iklim özellikleri, yetiştirme devresinin kısalması, işlenen toprakların büyük oranda tarıma uygun olmayışı gibi nedenlerle, tarım yapma imkanları gerek alan, gerekse tür bakımından sınırlıdır. Her mevsimi yağışlı, yıl içinde sıcaklığın sıfır derecenin altına pek düşmediği kıyıda; mevcut yeryüzü şekilleri ve iklim şartlarında fındık yöreye en iyi uymuş ve nisbeten iyi gelir getiren üründür. Bu yüzden bütünüyle Giresun yöresi kıyı kesiminde, tarım alanlarının hemen tamamı fındık bahçeleriyle kaplıdır. Kıyıdan iç kesimlere doğru kuzey-güney yönünde ilerledikçe yükselti hızla artmaktadır. Yükselti artışına bağlı olarak değişen iklim şartları içinde, fındık tarımı ekonomik değerini kaybeder.

Fındık araştırma Enstitüsünün (Giresun) verilerine göre, ekonomik olarak fındık yetiştirme yükselti sınırı 750 m. dir. Konumuzu teşkil eden orman içi kır yerleşmelerinin ekserisi bu sınırın üstünde kalır. Bununla birlikte Bulancak güneyinde Tandır, Döngeri, Alibey yerleşmeleri, Dereli güneyinde

Yüce, Alancık yerleşmeleri, Keşap güneyinde Erköy yerleşmesi, Espiye güneyinde Ericcek yerleşmelerinde olduğu gibi bu sınırın zorlandığı ve vadi yamaçlarında uygun bakı şartlarına da bağlı olarak yer yer 900 ila 1000 m'ye kadar çıktığı gözlenmektedir. Ancak düşük sıcaklıklardan olumsuz etkilenmektedir. Verimi de kıyı kesimine nazaran oldukça azdır. Kıyıda dekara 100 kg. olan verim, bu yerleşmelerde dekara 60 kg. kadardır. Hemen tamamı orman içinde yer alan bu yerleşmelerde fındık bahçeleri genelde izinsiz açılan orman alanlarında yer almıştır.

Orman içi kır yerleşmelerinde fındık yetiştirme sınırının bu derece zorlanması; düşük verimiyle birlikte, yöre şartlarına (özellikle arazi yapısına) uyumuş olmasının yanı sıra, yakın zamanlara kadar iyi gelir getirmesi ve devlet güvencesi altında bulunmasının da önemli etkisi olmuştur.

Bir çoğu fındık tarımı yükseltti sınırı dışında (750-800 m.nin üstünde) kalan bu yerleşmelerde, mısır en çok yetiştirilen üründür. Yerleşmelerdeki tarım alanlarının önemli bir kısmı mısır tarımına ayrılmıştır. Mısır tarımında dekara verim ortalama 100 kg. dir. Bu verim kıyı kesiminde dekara 250 kg. civarındadır.

Tarım topraklarının kullanımı açısından farklı bir durum Dereli güneyinde yüksek kesimlerde yer alan; Hapan, Kızıtaş, Sarıyakup, Güzyurdu, Konuklu, Pınarlar, Yüce ve Tamdere yerleşmelerinde görülür. Bu kesimde, sertleşen iklim şartları ve yıl içinde görülen düşük sıcaklıklar, fındık ve mısır tarımına imkan vermez. Tahıl yetiştirilmesi, bu kesimde yapılabilen başlıca tarım faaliyetleridir. Soğuk devrenin uzaması ve şiddetli geçmesi nedeniyle tarım faaliyetleri kısa süren yazlara sıkışmıştır. Bazen hububat olgunlaşmadan erken hasat edilmek zorundadır. Bu durum özellikle buğday tarımını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu yüzden daha kısa bir yetiştirme devresi gerektiren arpa ekilmektedir. Örneğin bu yerleşmelerden Uzundere, Aksu, Güzyurdu ve Konuklu'da tarım alanlarının tamamında tek bir ürün; arpa yetiştirilmektedir. Tahıl tarımının yapıldığı bu yerleşmelerde buğdayın verimi dekara 120 kg. kadardır.

Görüldüğü gibi Giresun hinterlandı orman içi kır yerleşmelerinde, tarım alanlarının yetersizliği, tarımdaki verim düşüklülüğü nedeniyle bir kat daha artmaktadır. Buna tarımın belirli ürünlerle sınırlı kalması da eklenince, yerleşmelerin tarım geliri iyice azalmaktadır.

Tablo 6- Seçilmiş bazı orman içi kır yerleşmelerinde başlıca tarım ürünlerinin ekilişi (Dekar)

Yerleşme Adı	Fındık	Mısır	Buğday	Arpa
Erköy	1000	180	-	-
Sarıyar	500	250	-	-
Y.Boynuyoğun	750	850	-	-
İçmesu	340	120	-	-
Döngeri	930	1400	-	-
Ericcek	300	2720	-	-
Derelikalanı	-	5160	-	-
Yeşilpınar	-	3160	-	-
Tamdere	-	1265	1880	3140
Aksu	-	-	-	1360
Pınarlar	-	1080	545	540
Yuva	-	-	1030	1030

Kaynak: Giresun İl Tarım Md. verileri

SONUÇ ve GELECEK

Konumuzu teşkil eden orman içi kır yerleşmelerinde; ailelerin büyük bir kesimi oldukça yetersiz bir miktarda tarım toprağına sahiptir. Söz konusu topraklar zaman içinde miras vb. uygulamalarla parçalanmakta ve daha da küçülmektedir.

Nüfus artışı ve insan ihtiyaçlarının çoğalması, zaten yetersiz olan tarım toprakları üzerindeki baskıyı artırmaktadır. Bu durum Giresun hinterlandındaki orman içi kır yerleşmelerinde temelde iki türü sonucu doğurmaktadır. Bunlardan birincisi; bu yerleşmelerden başka alanlara daimi ve geçici göç hareketleridir. Aslında göç olayı bu yerleşmelerin bütünüyle ekonomik yapılarıyla ilgilidir. Nüfus artışlarına paralel bir ekonomik gelişmeden yoksun olan bu yerleşmelerde artan ekonomik baskılar nedeniyle kasaba ve şehirlere göçler yaşanmaktadır. Bunda tarım topraklarının yetersiz oluşunun önemli etkisi vardır.

İkincisi ise; bu yerleşmelerin lokasyonları nedeniyle, tarım topraklarını artırma girişimi olarak orman tahribidir. Bu yerleşmelerde, bitişiklerinde yer alan ormanlardan saha kazanmak, usulsüz faydalanmak ve yerleşmek nedeniyle, orman kaynaklarının aleyhine olarak, çoğu zaman tarıma uygun olmayan alanlar tarıma açılmaktadır. Bu ikinci durumda, yöredeki ormanlarımızın korunması ile, orman içi kır yerleşmelerinin problemlerinin çözümü birbirine bağlı bulunmaktadır.

Toprak yetmezliğinin giderilmesine yönelik olarak, tarım alanlarının genişletilmesi, yeni sahalara tarıma açılması açısından herhangi bir potansiyel yoktur. Küçük toprak parçaları üzerinde kurulmuş olan bu yerleşmelerde tarım toprakları orman alanları ya da yukarı kesimlerde yayla sahalarıyla sınırlandırılmıştır. Genelde üzerindeki orman örtüsü kaldırılarak elde edilmiş bu topraklar şiddetli erozyon nedeniyle kısa zamanda verimsiz hale gelmektedir. Bu açıdan öncelikle mevcut toprakların korunması gerekmektedir.

BİBLİYOGRAFYA

- EMİROĞLU, M.(1972).Türkiye'de Orman İçi Kırsal Yerleşmeler ve Bolu Örneği Ank. Üniv. Coğ. Araş. Der. No. 5-6. Ank.
- ERİNÇ, S. (1963). Türkiye: İnsan ve Ortam-İst. Üniv. Coğ. Ens. Der. Sayı-18-19. İst.
- GÜRİZ, A. (1971). Kır Yerleşmelerinde Mülkiyet, TÜRKİYE: Coğrafi ve Sosyal Araştırmalar, İst. Üniv. Coğ. Ens. Yay.
- NİŞANCI, A. (1988). Karadeniz Bölgesinin İklim Özellikleri ve Farklı Yöreleri (Birinci) Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri. 1986, O.M.Ü. Samsun
- ÖZGÜÇ, N. (1984). Beşeri Coğrafya'da Veri Toplama ve Değerlendirme Yöntemleri. İst. Üniv. Edeb. Fak. Yay. No. 2511, İst.
- SERGÜN, Ü. (1988). Kocaeli Yarımadasında Kırsal Yerleşme, İst. Üniv. Edeb. Fak. Yay. No. 3370, İst.
- SÖZER, N.-BAYKAL, F. (1983). Türkiye'nin Kırsal Yerleşim Bibliyografyası, Ege Üniv. Ege Coğ. Der. No.1, İzmir.
- TARIM ve KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI. (1987).Giresun İli Arazi Varlığı, Köy Hizmetleri. Gn. Md. Yay. No.28
- TUNÇDİLEK, N. (1978). Türkiye'nin Kır Potansiyeli ve Sorunları, İst. Üniv. Coğ. Ens. Yay. No.96, İst.
- TÜMERTEKİN, E. (1980). Kırsal Alanlar ve Coğrafya. İ.T.Ü. Mimarlık Fak. Şehircilik Ens. Der. No.17, İst.
- TÜSİAD (1991). Orman Raporu, Tüsiad Yay. No.T/91, İst.
- YILMAZ, A. (1993). Doğu Karadeniz (Melet-Harşit arası) Kenar Dağlarının Kuzeyinde Kır Yerleşmeleri, (Basılmamış Doktora Tezi).